

Leif H. Skare; Bokføringsteknikk 1. En innføring i moderne maskinbokføring og gjennomskriftsbokføring for hånd. J. W. Cappelens Forlag, Oslo. 1943. 142 Sider.

Indenfor Regnskabslitteraturen findes der efterhaanden adskillige Værker, som paa udmærket Maade behandler de nyere regnskabsmæssige Problemer som f. Eks. Vurderingsspørgsmaal i Forbindelse med Statusopgørelsen, Udarbejdelse af hensigtsmæssige Kontoplaner til Fremskaffelse af Talmateriale til Brug ved Kalkulationer, Budgettering m. v. Paa et Omraade som de nyere bogføringstekniske Metoder og de dermed forbundne mekaniske Hjælpemidler, der i væsentlig Grad kan bidrage til en Rationalisering af Bogføringsarbejdet, findes imidlertid endnu kun faatallige Skrifter, og det er derfor med Interesse, man imødeser nye Frembringelser herom.

Skare vil inndele sin Fremstilling i to Dele, hvoraf den første foreligger under ovenstaaende Titel og udgør den grundlæggende Del. Senere er det ifølge Forfatterens Forord Tanken at udgive et Katalog over Bogføringsmaskiner og Gennemskrivningssystemer paa det norske Marked, forsynet med en Omtale af de vigtigste Detailler, der kan være af Interesse for en Køber. Det er, udtales det, en Forudsætning, at Kataloget studeres i Tilknytning til den foreliggende Del. Formentlig er dette Grunden til, at der i denne er gjort saa lidt ud af Illustrationerne.

Behandlingen af Emnet er delt i tre Hovedafsnit: »Gjennomskriftsbokføring«, »Bokføringsmaskinene og deres bruk« samt »Overgangen til maskinbokføring«.

I det førstnævnte Afsnit er der redegjort for Princippet i forskjellige Gennemskrivningsmetoder, og Fremstillingen er anskueliggjort ved skematiske Eksempler, der viser, hvorledes Metoderne kan praktiseres paa forskjellige Omraader indenfor Bogholderiet. De anviste Metoder er imidlertid ikke altid i Overensstemmelse med, hvad der sædvanligt anvendes her i Landet, og Fremstillingen er paa forskjellige Punkter noget misvisende. Bl. a. hævder Forfatteren, at det skulde være nødvendigt at indrette Journalen, hvortil Posteringsene gennemskrives, med en Dobbeltkolonne for Posteringsene paa de døde Konti og en særlig Dobbeltkolonne for Posteringsene paa de personlige Konti for at kunne afstemme Bogføringen ved Optælling af Journalens Beløbskolonner. Denne Paastand udledes af et skematisk Bogføringseksempel, der behandler Føringen af Købposterings. Man krediterer her først de enkelte Leverandører med Gennemskrivning til »dagboken« og optæller derefter Summen af de foretagne Posterings, hvilket Beløb debiteres Varekonto og krediteres Samlekontoen for personlige Konti med Gennemskrivning til samme »dagbok«. At »dagbokens« Beløbskolonner ved denne Metode ikke kan balancere er jo indlysende; men man kunde dog, om man specielt ønsker Summen af Posteringsene paa de enkelte personlige Konti indført paa Samlekontoen med det samme, tilsvarende oprette saavel en Underkonto som en Hovedkonto for Varer. Forfatteren synes iøvrigt ikke bekendt med de Metoder, der anvendes her i Landet, og som gaar ud paa kun at gennemskrive fra Underkonti til en Journal og udarbejde Afstemningsgrundlag for de forskellige Grupper af Underkonti efter en foretagen Gruppering og Sammendragning af Posteringsene ifølge Journalen. Den sidstnævnte Fremgangsmaade løser formentlig Problemet paa en noget mere praktisk Maade end Anvendelse af en »to-spaltet« eller »tre-spaltet dagbok«.

Leif H. Skare; Bokføringsteknikk 1. En innføring i moderne maskinbokføring og gjennomskriftsbokføring for hånd. J. W. Cappelens Forlag, Oslo. 1943. 142 Sider.

Indenfor Regnskabslitteraturen findes der efterhaanden adskillige Værker, som paa udmærket Maade behandler de nyere regnskabsmæssige Problemer som f. Eks. Vurderingsspørgsmaal i Forbindelse med Statusopgørelsen, Udarbejdelse af hensigtsmæssige Kontoplaner til Fremskaffelse af Talmateriale til Brug ved Kalkulationer, Budgettering m. v. Paa et Omraade som de nyere bogføringstekniske Metoder og de dermed forbundne mekaniske Hjælpemidler, der i væsentlig Grad kan bidrage til en Rationalisering af Bogføringsarbejdet, findes imidlertid endnu kun faatallige Skrifter, og det er derfor med Interesse, man imødeser nye Frembringelser herom.

Skare vil inddele sin Fremstilling i to Dele, hvoraf den første foreligger under ovenstaaende Titel og udgør den grundlæggende Del. Senere er det ifølge Forfatterens Forord Tanken at udgive et Katalog over Bogføringsmaskiner og Gennemskrivningssystemer paa det norske Marked, forsynet med en Omtale af de vigtigste Detailler, der kan være af Interesse for en Køber. Det er, udtales det, en Forudsætning, at Kataloget studeres i Tilknytning til den foreliggende Del. Formentlig er dette Grunden til, at der i denne er gjort saa lidt ud af Illustrationerne.

Behandlingen af Emnet er delt i tre Hovedafsnit: »Gjennomskriftsbokføring«, »Bokføringsmaskinene og deres bruk« samt »Overgangen til maskinbokføring«.

I det førstnævnte Afsnit er der redegjort for Princippet i forskellige Gennemskrivningsmetoder, og Fremstillingen er anskueliggjort ved skematiske Eksempler, der viser, hvorledes Metoderne kan praktiseres paa forskellige Omraader indenfor Bogholderiet. De anviste Metoder er imidlertid ikke altid i Overensstemmelse med, hvad der sædvanligt anvendes her i Landet, og Fremstillingen er paa forskellige Punkter noget misvisende. Bl. a. hævder Forfatteren, at det skulde være nødvendigt at indrette Journalen, hvortil Posteringsene gennemskrives, med en Dobbeltkolonne for Posteringsene paa de døde Konti og en særlig Dobbeltkolonne for Posteringsene paa de personlige Konti for at kunne afstemme Bogføringen ved Optælling af Journalens Beløbskolonner. Denne Paastand udledes af et skematisk Bogføringseksempel, der behandler Føringen af Købposterings. Man krediterer her først de enkelte Leverandører med Gennemskrivning til »dagboken« og optæller derefter Summen af de foretagne Posterings, hvilket Beløb debiteres Varekonto og krediteres Samlekontoen for personlige Konti med Gennemskrivning til samme »dagbok«. At »dagbokens« Beløbskolonner ved denne Metode ikke kan balancere er jo indlysende; men man kunde dog, om man specielt ønsker Summen af Posteringsene paa de enkelte personlige Konti indført paa Samlekontoen med det samme, tilsvarende oprette saavel en Underkonto som en Hovedkonto for Varer. Forfatteren synes iøvrigt ikke bekendt med de Metoder, der anvendes her i Landet, og som gaar ud paa kun at gennemskrive fra Underkonti til en Journal og udarbejde Afstemningsgrundlag for de forskellige Grupper af Underkonti efter en foretagen Gruppering og Sammendragning af Posteringsene ifølge Journalen. Den sidstnævnte Fremgangsmaade løser formentlig Problemet paa en noget mere praktisk Maade end Anvendelse af en »to-spaltet« eller »tre-spaltet dagbok«.

I Afsnittet om Bogføringsmaskinerne og deres Brug berettes i store Træk om, hvorledes Maskinerne af Skrivemaskinetypen med eller uden Tælleværker, Maskinerne af Regnemaskinetypen, Maskinerne af Kasseapparat-typen samt Maskiner til Hulkortsystemer er indrettet. Omtalen af Maskiner-nes Brug indskrænker sig for Skrivemaskinetypens og Regnemaskinetypens Vedkommende til nogle faa skematiske Eksempler paa, hvorledes Tælleværkerne kan fungere i forskellige Bogføringsarbejder og hvorledes man kan tilrettelægge Saldokontrol i Arbejdsgangen. For Kasseapparat-typens Vedkommende er der vist et Eksempel paa en saakaldt »registrerende« Maskines og paa en salderende Maskines Anvendelse. I Tilknytning til Hulkortsystemet er vist et Bogføringseksempel, der nok viser Princippet i Maskiner-nes Arbejde, men dog ikke i tilstrækkelig Grad illustrerer Systemets Muligheder. Afsnittet afsluttes med en ret overfladisk Behandling af »Arbejdsytelsen ved de forskellige typer av bokføringsmaskiner«.

Afsnittet om »Overgangen til maskinbokføring« behandler de Problemer, hvortil der skal tages Stilling, naar en Virksomhed ønsker at omlægge sin Bogføring til Maskinbogholderi. Afsnittets første Del omhandler saaledes Overvejelserne i Forbindelse med Valg af Maskine (Type og Fabrikat), men selv om Problemerne i det væsentlige er trukket op, er Behandlingen af dem formentlig ikke tilstrækkelig til at give en Virksomheds Ledelse de fornødne Oplysninger. Afsnittets anden Del omhandler Problemerne i Forbindelse med selve Organisationen af den nye Bogføring, f. Eks. Udformning af Formularer, Opbevaring af disse, Personalets Arbejdsforhold m. v. og er noget mere udførlig. Afsnittets tredje Del giver nogle Retningslinier for, hvorledes Maskinbogføringen sættes i Gang.

Forfatteren anfører i Forordet: »Denne boka behandler de tekniske hjælpemidlerne i bokføringen, og viser ved praktiske eksempler deres bruk. Den gir ogsaa en oversikt over moderne bokføringsteknikk i det hele tatt, og behandler hovedpunktene i bokføringens organisasjon.« »Boka vender seg til alle, som arbeider med bokføring i praksis, og den gir veiledning for bedrifter som skal kjøpe bokføringsmaskiner eller gjennomskriftssystemer.« Dette maa heller ikke underkendes, men Fremstillingens forholdsvis beskedne Omfang maa tages i Betragtning.

Det er ogsaa Forfatterens Haab, at Bogen vil blive brugt i den højere Bogføringsundervisning, hvorfor Afsnittet om »gjennomskriftsbokføring« er gjort saa fyldigt, at det skulde kunne tjene som Grundlag for Løsning af almindelige Øvelsesopgaver. Hertil egner Fremstillingen sig formentlig ogsaa, idet den i det store og hele er logisk opbygget, affattet i et klart og tydeligt Sprog samt begrænset til de mest almene Forhold, og selv en ukyndig Læser vil forholdsvis let kunne tilegne sig en vis Viden om de nyere bogføringstekniske Metoder og de mekaniske Hjælpemidler, der anvendes i Forbindelse hermed. Det skal dog bemærkes, at man hist og her støder paa noget uheldige Vendinger. F. Eks. anføres et Sted (S. 30) i Forbindelse med Omtalen af Salderingen af Kontiene i et Gennemskrivningsbogholderi, at Salderingen ved Brug af Bogføringsmaskiner med Tælleværker ofte er »en betingelse for at maskinens kapacitet kan bli helt utnyttet«. Man foretager dog vel ikke en ellers overflødig Saldering og Saldokontrol i Tilknytning hertil blot for at udnytte en kostbar Maskines komplerede Regnefunktioner?

Bogen er forsynet med en detailleret Indholdsfortegnelse og Sagregister.

Aage Housted.